

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ 1-2 КЛАСІВ

Відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти», затверджених наказом МОН України від 13 липня 2021 р. №813 рекомендуються такі види перевірок з української мови та читання:

Діагностувальні перевірки на початку навчального року призначені для виявлення стартових досягнень. Проводити їх рекомендують в другій половині вересня впродовж 2-3 тижнів.

Метою перевірки у кінці кожного семестру є виявлення результатів навчання за відповідний період. Розпочинати перевірки радять не пізніше ніж за 3-4 тижні до завершення семестру.

Фронтально здійснюються такі види перевірок: аудіювання, читання мовчки, розуміння тексту (прочитаного мовчки), робота з медіатекстом, списування, диктант, письмовий переказ, письмовий твір, застосування знань з мови.

Індивідуально проводиться перевірка діалогу, усного переказу, усної розповіді, читання вголос, розуміння тексту (прочитаного вголос)

Усні перевірки (діалог, усний переказ, усна розповідь та читання вголос) рекомендуються проводити впродовж 3-4 тижнів, заслуховуючи й оцінюючи на кожному році мови та читання 1-2 пар учнів та/або усні перекази текстів, усні розповіді, читання вголос 1-2 учнів.

Аудіювання (слухання і розуміння прочитаного) 2 клас

У 2 класі під час аудіювання перевіряється рівень сформованості вміння аналізувати фактичний зміст сприйнятого на слух висловлювання, запитувати про незрозуміле

Методика проведення

Матеріалом для контрольної перевірки сформованості аудіативних умінь є зв'язний текст (невелика за розміром казка або уривок, оповідання розповідного характеру)

Орієнтовні обсяги текстів для аудіювання та часу їх звучання

Клас	Кількість слів	Час звучання (у хвиликах)
2	120-160	1,5-2

Після прослуховування тексту в 2 класі пропонується 4 запитання з двома варіантами відповідей на кожне, відповіді на які можуть бути словесні – “так”, “ні”, або з допомогою карток із знаками +, –.

Орієнтовні критерії стану сформованості	
Формується	Одна або жодної правильна відповіді або учень / учениця не приступав / не приступала до виконання завдання.
Формується	Більше неправильно виконаних завдань. Правильна відповідь на 2 запитання.
Сформовано	Правильні відповіді на 3 запитання.
Сформовано	Виконана вся робота у повному обсязі. Дані всі правильні відповіді.

Діалог (2 клас)

У 2 класі – пропонується побудувати діалог з однокласником/однокласницею на задану тему, за життєвою ситуацією, картиною, прочитаним твором, переглянутою передачею тощо.

- Досліджуються вміння будувати діалоги на доступні теми, дотримуватися правил мовленнєвого етикету

Орієнтовний обсяг діалогу:

Усна форма	
2 клас	3-4 репліки на двох учасників розмови

Орієнтовні критерії сформованості

Стан сформованості	Орієнтовна характеристика критеріїв
Формується	Учень/учениця вступає в діалог з найпростішою за змістом теми, відповідає лише на окремі репліки співрозмовника/співрозмовниці, робить спроби формулювати запитання, підтримує діалог, відповідаючи на запитання співрозмовника лише «так» чи «ні». Не завжди вживає слова ввічливості. Кількість реплік менша за 3-4.
Сформовано	Учень/учениця складає діалог за ситуацією, що містить певну проблему, швидко добирає і правильно використовує потрібні слова, будує змістовні репліки, дотримується правил культури спілкування, однак не висловлює свого ставлення до предмета обговорення, припускається незначних мовних помилок. Кількість реплік діалогу відповідає визначеному для кожного класу обсягу.

Усний твір та усний переказ (2 клас)

Перевірку усного монологічного мовлення рекомендується здійснювати у другому семестрі. Перевіряються вміння переказувати усно прочитаний/прослуханий твір з дотриманням послідовності змісту.

Матеріали та особливості проведення:

Матеріалом для усного переказу можуть бути:

- прочитаний або прослуханий твір
- У 2 класі учні складають усний **твір-розповідь** про побачене, почуте, прочитане чи пережите у власному житті.

Перевіряються **ЗМІСТ** переказу/твору, а саме:

- вміння переказувати усно прочитаний/прослуханий твір з дотриманням послідовності змісту;
- вміння зрозуміло висловлювати свої думки, розповідати про події за спостереженнями на доступні теми, дотримуватися правил мовленнєвого етикету

Орієнтовні обсяги текстів для переказу

У тому разі, коли матеріал читається/слухається безпосередньо перед діагностувальною роботою, обсяг тексту орієнтовно визначається так:

- 2 клас – 40-50 слів

Орієнтовні обсяги творів

- 2 клас – близько 40 слів (4-5 речень)

Орієнтовна методика проведення переказу та твору

Вчителю варто орієнтуватися на підготовленість учнів класу та враховувати індивідуальні здібності.

- Учні слухають/читають твір.
- Проводиться аналіз та складається колективний план.
- Повторне слухання/читання тексту.
- Переказ учнями.

Стан сформованості	Орієнтовні критерії рівня сформованості
Формується	Учень/учениця будує або переказує на основі поданого плану менше половини змісту тексту або порушує послідовність викладу. Його твір чи переказ характеризується непослідовністю, пропуском фрагментів, важливих для цілісного розуміння змісту, наявністю багатьох орфоепічних і мовленнєвих помилок. Потребує допомоги вчителя або відтворює, спираючись на запитання вчителя.
Сформовано	Учень/учениця загалом самостійно, зв'язно, логічно, послідовно переказує (з урахуванням виду переказу) чи будує зміст твору. Використовує у мовленні авторські засоби художньої виразності, почасти невдало замінюючи їх власними. Є поодинокі мовленнєві помилки та незначна допомога вчителя. Або учень/учениця створює повноцінне, яскраве, оригінальне за думкою зв'язне висловлювання (твір чи переказ тексту) з певною комунікативною метою; повно і вичерпно висвітлює тему; впевнено висловлює й аргументує своє ставлення до того, про що розповідає.

Читання вголос (1-2 клас)

Перевірка розвитку навички читання вголос у 1-2 кл. здійснюється індивідуально. У 1 класі навичка сформованості перевіряється в кінці навчального року. У 2 класі кількість перевірок визначає вчитель самостійно.

Читання вголос – це чітке, плавне, безпомилкове, достатньо виразне читання цілими словами у відповідному темпі.

Перевіряється рівень сформованості вміння *читати вголос цілими словами, усвідомлено, правильно, виразно*.

*Показник **темпу** читання **не є обов'язковим** складником перевірки, а лише може служити орієнтиром для вчителя, який допоможе відстежити поступ учня.

Орієнтовні показники темпу читання вголос

*Показники темпу є орієнтиром сформованого темпу читання і не є засобом перевірки. Вчитель може лише відслідковувати поступ учня в розвитку темпу читання, але не враховувати його при визначенні рівня сформованості. Отримані результати можуть також слугувати вчителю матеріалом для вибудовування стратегії організації для подальшої роботи з учнем.

Орієнтовні показники темпу читання вголос (не є засобом перевірки)

Клас	I семестр	II семестр
1	Чітких показників немає. Орієнтовно від 25 слів і більше	
2	35-45 сл/хв	50-60 сл/хв.

Стан сформованості	Орієнтовні критерії
2 клас	
Формується	Темп читання на 7-10 слів нижчий від нормативного числа I – менше 28 слів II – менше 43 слів
Формується	Темп читання на 3-6 слів нижчий від нормативного числа I – 29-34 слова II - 44 – 49 слів
Сформовано	Темп відповідає нормативному I - 35–45 слів II – 50–60 слів
Сформовано	Темп відповідає нормативному або перевищує його I – 45 та вище II – 60 та вище

Спосіб читання та правильність читання

Стан сформованості	Орієнтовні критерії
Формується	Учень (учениця) читає відривними складами, припускаючись багатьох помилок у закінченнях, наголошуванні слів, на пропуск, перестановку літер і складів, в інтонуванні речень; помилок мовного характеру.
Формується	Учень (учениця) читає плавно складами, припускаючись окремих помилок у закінченнях, наголошуванні слів; на пропуск, заміну, перестановку букв і складів; інтонування речень.
Сформовано	Учень (учениця) читає плавно словами, окремі (багатоскладові) слова — складами у темпі, що відповідає нормативному
Сформовано	Учень (учениця) читає плавно, правильно цілими словами.

Розуміння прочитаного

Відстежується формування таких критеріїв як:

- Визначення фактичного змісту, теми, встановлення причинно-наслідкових зв'язків прочитаного тексту;
- Аналіз прочитаного тексту, висловлення та обґрунтування власного ставлення щодо прочитаного, формулювання висновків.

1 варіант перевірки

Після первинного ознайомлення з текстом, під час його опрацювання учні виконують письмові завдання на перевірку сформованості вмінь визначати основну думку твору, його тему, розрізняти жанри, встановлювати послідовність подій у творі, характеризувати вчинки дійових осіб, пояснювати зображувальні можливості художнього слова тощо.

Для перевірки пропонувати завдання наступних типів:

1) завдання, які передбачають вибір однієї правильної відповіді із трьох (чотирьох) запропонованих варіантів;

2) завдання з короткою письмовою відповіддю, завдання на встановлення відповідності, завдання на встановлення правильної послідовності;

У 2 класі можна перевіряти рівень розуміння за допомогою письмових завдань.

• 3 завдання закритого типу на вибір однієї правильної відповіді з трьох варіантів;

• 1 завдання з короткою письмовою відповіддю або завдання на встановлення відповідностей;

Перевіряється за допомогою **3-4 запитань**, які ставить вчитель після того, як учень (учениця) дочитали текст до кінця.

Стан сформованості	Орієнтовні критерії
Формується	Учень частково розуміє значення окремих слів, словосполучень, речень у тексті.
Формується	Усвідомлює фактичний зміст твору лише з допомогою вчителя.
Сформовано	Усвідомлює фактичний зміст твору з незначною допомогою вчителя, основну думку — лише під його керівництвом.
Сформовано	Самостійно усвідомлює фактичний зміст твору, основну думку – з допомогою вчителя.

Виразність

Розвиток уміння читати виразно перевіряється лише після попередньої підготовки учнів.

Стан сформованості	Орієнтовні критерії
Формується	Читає не виразно, не розуміє та не використовує засоби виразності. Читання монотонне.
Формується	Читає не виразно, не розуміє та не використовує засоби виразності. Читання монотонне.
Сформовано	Під час читання починає користуватись інтонаційними засобами виразності (правильно робить паузи, регулює силу голосу і тон залежно від розділових знаків і змісту, інтонує кінець речення).
Сформовано	Під час читання виявляє уміння користуватись інтонаційними засобами виразності (правильно робить паузи, регулює силу голосу і тон залежно від розділових знаків і змісту, інтонує кінець речення).

Читання напам'ять (2 клас)

Якість читання напам'ять визначається за такими критеріями:

– правильність, повнота відтворення учнем (ученицею) фактичного змісту тексту;

– виразність читання (доречність використання інтонаційних, мовленнєвих та позамовних засобів виразності);

– дотримання орфоепічних норм (літературна вимова голосних і приголосних звуків у різних позиціях, сполучень звуків у мовленнєвому потоці, а також наголошування слів та інтонуювання речень, різних за метою висловлювання). У дітей з органічними порушеннями вимови цей критерій не враховується.

Вимоги до якості читання напам'ять є наскрізними для учнів 2-4 класів і носять рекомендаційний характер.

Перевірка читання напам'ять здійснюється індивідуально у процесі поточного контролю.

Вчитель може розсередити (проводити протягом 2-3 уроків) перевірку читання учнем (ученицею) напам'ять вірша чи прозового твору, які визначені для обов'язкового вивчення. У класному журналі результати цього виду перевірки фіксуються на лівій сторінці класного журналу (без зазначення дати) окремою колонкою «вивчення напам'ять».

Перевірка вивчення напам'ять творів малих жанрів (скоромовок, прислів'їв, приказок) проводиться в процесі поточного оцінювання.

	2 клас	
Віршовані твори	3	2

Стан сформованості	Орієнтовні критерії оцінювання		
	Правильність, повнота відтворення фактичного змісту тексту	Виразність читання	Дотримання учнями орфоепічних норм
Формується	Учень (учениця) відтворює окремі фрагменти або менше половини тексту, в окремих випадках порушує послідовність викладу, допускає 4 і більше помилок на перестановку, заміну слів.	Монотонне, невиразне читання, наявні паузи. Учень (учениця) не вміє інтонувати речення.	Допускає 6 і більше помилок у вимові та наголошуванні слів.
Формується	Учень (учениця) відтворює текст в основному правильно. Однак допускає помилки у відтворенні фактичного змісту, допускає до 2 помилок на пропуск строф, перестановку чи заміну слів.	Учень (учениця) відтворює текст з паузами; окремі слова вимовляє з нечіткою дикцією; намагається користуватися прийомами інтонуювання, однак у виборі інтонаційних засобів виразності потребує допомоги вчителя.	Допускає до 3-5 помилок у вимові й наголошуванні окремих слів, звуків.

Сформовано	Учень (учениця) відтворює текст правильно, але в окремих випадках допускає паузи, перестановку чи заміну слів, які виправляє з незначною допомогою вчителя.	Учень (учениця) відтворює текст загалом виразно, з чіткою дикцією; інтонування речень в цілому правильне; читання емоційно забарвлене. Учень (учениця) користується мовленнєвими засобами виразності, але припускається неточностей щодо регулювання темпу відтворення і сили голосу.	Допускає 1-3 помилки у вимові чи наголошуванні окремих слів, звуків.
Сформовано	Учень (учениця) повно і правильно відтворює фактичний зміст тексту твору.	Учень (учениця) вдало вибирає і користується мовленнєвими та позамовними засобами виразності відповідно до жанрової специфіки твору; має гарну дикцію; інтонація (логічний наголос, паузи, мелодика), емоційне забарвлення виразні; вміє передати авторський задум.	Є поодинокі вимовні помилки, які учень самостійно виправляє.

Робота з медіатекстом (2 клас)

Відстежується рівень сформованості:

1. Вміння знаходити і переглядати потрібну інформацію в Інтернеті
2. Розуміння переглянутого відео
3. Навички роботи з інфографікою, вміння виділяти факти і думки в тексті
4. Висловлювати власні погляди, пояснювати як на них вплинула отримана інформація
5. Створювати медіапродукти

Матеріал для роботи з медіафайлом

Для аналізу змісту й форми медіатекстів дуже важливо пропонувати учням медіатексти різних жанрів і створених з використанням засобів різних медіа:

- аудіальні (аудіокнига, радіовистава, радіореклама тощо),
- візуальні (рекламна листівка, комікс, дитячий журнал тощо),
- аудіовізуальні (відеореклама, мультфільм, телепрограма, сайт дитячого журналу, комп'ютерна гра тощо).

Для перевірки рівня сформованості пропонується проаналізувати медіафайл та дати відповіді на запитання про те, коли розпочинається подія (вистава), закінчується, о котрій годині, чи встигаєте ви, о котрій годині потрібно вийти, щоб... і т.п.

Рівень сформованості	Орієнтовна характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
Формується	<p>пояснює зміст медіатексту (прочитаного/побаченого/почутого), визначаючи мету та адресата, а також роль форми медіатексту за інструкцією;</p> <p>виконує завдання на розуміння медіатексту, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою;</p> <p>відтворює зміст прочитаного/побаченого/почутого в загальних рисах, іноді з допомогою вчителя;</p> <p>здатний/здатна поглибити власне розуміння прочитаного/побаченого/почутого після допомоги вчителя;</p> <p>відчуває труднощі у визначенні ролі засобів візуалізації, звукових ефектів тощо для сприйняття медіатексту.</p>
Сформовано	<p>Пояснює зміст медіатексту (прочитаного/побаченого/почутого), визначаючи мету та адресата, а також роль форми медіатексту; самостійно виконує завдання на розуміння медіатексту з незначною допомогою вчителя;</p> <p>частково або повністю аналізує медіатекст;</p> <p>аргументує власну думку окремими прикладами з медіатексту (прочитаного/побаченого/почутого);</p> <p>здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у сприйнятті медіатексту; тлумачить інформацію, подану в медіатексті, засобами візуалізації або звуковими ефектами у співпраці з учителем.</p>

Диктант (2 клас) та списування(1-2 клас)

Діагностування орфографічних і пунктуаційних умінь

У 1-2 класах перевіряється рівень орфографічної та пунктуаційної грамотності учнів. Формами її перевірки є **списування (1-2 клас)** та **диктант (2 клас)**.

Перевіряються уміння: писати розбірливо, перевіряти написане, виправляти помилки.

Орієнтовні обсяги текстів для діагностувальних робіт (списування, диктанти)

Клас	Кількість слів на кінець семестру	
	I семестр	II семестр
1 клас		20-30 слів
2 клас	30-40 слів	40-50 слів

Орієнтовні вимоги до дібраних текстів

Графічні навички письма, техніка, швидкість письма і культура оформлення письмових робіт перевіряються шляхом списування з друкованого тексту.

У тексті для списування та диктанту має бути 25 % пропущених орфограм від загальної кількості слів, у тому числі не більше 2 слів з переліку передбачених у програмі слів, значення, вимову і написання яких учні мають запам'ятати та не більше 1 слова, правопис якого не вивчали (його записують на дошці).

Перевірка

Оцінювання грамотності рекомендуємо здійснювати за такими вимогами:

- орфографічні і пунктуаційні помилки вважаються рівноцінними;

- помилка в одному й тому самому слові, яке повторюється в диктанті кілька разів, вважається однією помилкою;
- помилки на одне правило, але в різних словах вважаються різними помилками;
- негрубими вважаються такі помилки: повторення тієї самої букви в слові;
- недописування букви в кінці слова (не за правилом);
- двічі підряд написане те саме слово в реченні.
- орфографічні та пунктуаційні помилки на невивчені правила виправляються, але не враховуються (якщо відповідні слова не були виписані на дошку під час диктанту, а розділові знаки не диктувалися вчителем).

Дві негрубі прирівнюються до однієї грубої помилки

Орієнтовні критерії оцінювання диктанту (2 клас)

Стан сформованості	Орієнтовні критерії
Формується	• 11 і більше помилок
Формується	• 4-10 помилок
Сформовано	• 1-3 помилки
Сформовано	• 1-2 негрубі помилки

Орієнтовні критерії оцінювання списування

У 1 класі береться до уваги: правильність написання літер та їх поєднання

У 1 класі **не рекомендується** враховувати швидкість письма.

Стан сформованості	Орієнтовна характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
Формується	списаний текст нелегко прочитати, літери непропорційні, мають різний нахил, дзеркальне відображення, зустрічаються ламані елементи, друковані замість рукописних; поєднання букв переважно відсутнє або занадто розтягнуте чи стиснуте.
Сформовано	списаний текст легко читається; літери пропорційні, з однаковим нахилом, правильним поєднанням; зустрічається певна кількість незначних відхилень від норми у формі букв та їх поєднанні.

*Значними вважаються такі відхилення: зміна форм букв до невпізнанності; висота букв більша або менша від норми, різнобічний нахил букв, неправильні поєднання букв або їх відсутність.

У 2 класі рекомендується здійснювати перевірку форми, розміру, нахилу, поєднання літер та швидкості письма, а також **орфографічна та пунктуаційна грамотність** (за орієнтовними критеріями перевірки диктанту).

Стан сформованості	Орієнтовна швидкість письма за	Орієнтовна характеристика рівня результатів навчання
--------------------	--------------------------------	--

	хвилину	учня/учениці
Формується	Менше 16 знаків за хвилину	списаний текст нелегко прочитати (літери непропорційні, мають різний нахил, дзеркальне відображення, зустрічаються ламані елементи, друковані замість рукописних); поєднання букв переважно відсутнє або занадто розтягнуте чи стиснуте.
Сформовано	16-25 знаків за хвилину	списаний текст легко читається; літери пропорційні, з однаковим нахилом, правильним поєднанням; зустрічається певна кількість незначних відхилень від норми у формі букв та їх поєднанні.

Застосування знань з мови (2 клас)

Перевірка здійснюється фронтально в письмовій формі із застосуванням тестових завдань та направлена на вміння визначати й аналізувати мовні одиниці та мовні явища, використовувати їх для удосконалення мовлення, зокрема:

- досліджувати звуко-буквений склад слів;
- користуватися правилами переносу;
- користуватися алфавітом;
- досліджувати лексичне значення слова;
- спостерігати за словами, які служать для назв предметів, ознак, дій та чисел;
- досліджувати роль іменників, прикметників, дієслів, числівників та службових слів у мовленні;
- досліджувати та конструювати речення, тексти та удосконалювати їх

Методика проведення

У 2 класі перевірка здійснюється фронтально і письмово у тестовій формі з 5 завдань.

2 клас – 5 завдань
3 завдання закритого типу з трьома варіантами відповідей
2 відкритих завдання

Орієнтовні критерії сформованості

*Орієнтовно для вчителя: завдання закритого типу оцінюються в 2 бали, завдання відкритого типу в 3 бали

Стан сформованості	Орієнтовні критерії сформованості
Формується	Робота виконана з великою кількістю помилок. Виконано 1 завдання закритого типу чи частково виконані завдання відкритого типу. <i>(орієнтовно в сумі до 4 балів)</i>

	<p>Виконана половина роботи. Можуть бути виконане одне завдання закритого типу, а відкриті зроблені з помилками або не в повному обсязі. Частково виконане 1 завдання закритого типу та 1 завдання відкритого типу та ін.. <i>(орієнтовно в сумі до 6 балів)</i></p>
Сформовано	<p>Більша частина роботи виконана. Може бути допущені 1-2 помилки чи виконане не в повному обсязі завдання закритого типу чи 1 помилка в завданнях відкритого типу; або 2 помилки в завданнях відкритого типу, решта завдань виконано в повному обсязі; завдання закритого типу виконано всі в повному обсязі, в завданнях відкритого типу допущені помилки або виконані не до кінця. <i>(орієнтовно в сумі до 9 балів)</i></p>
	<p>Робота виконана в повному обсязі. Може бути допущена 1 помилка в завданнях відкритого типу або 2 помилки в завданнях закритого типу. <i>(орієнтовно в сумі 10-12 балів)</i></p>

Особливості перевірки письмових робіт у зошитах та орієнтовні зразки оцінювальних суджень

Усі письмові роботи навчального і діагностувального характеру рекомендовано перевіряються до наступного уроку. Після діагностувальної роботи рекомендується виконувати аналіз роботи та проводити роботу над помилками колективно під керівництвом учителя чи самостійно.

Кожен вид помилок як з мови, так і з математики потребує від учителя відповідного способу виправлення.

Особливості перевірки письмової роботи з української мови

- Графічно неправильно написану літеру або цифру вчитель підкреслює і на полях чи в окремому рядку, для практичного вправлення дає зразок правильного їх написання.
- Під час формування графічних навичок допускається виправлення форми літери чи цифри з метою вказування, де саме учень припускається помилки.
- Неправильність нахилу помічається похилою лінією поряд зі знаком, який дитина написала неправильно.

Граматичні та пунктуаційні помилки вчитель підкреслює і виправляє власноруч.

Стилістичні і лексичні - підкреслює хвилястою лінією.

На наступних уроках найтипівіші з них колективно обговорюються, внаслідок чого неправильно побудовані речення удосконалюються і записуються в зошит.

До виправлення помилок у **письмових роботах** учитель може підходити диференційовано:

- у зошитах учнів, які навчаються на достатньому і високому рівнях, **підкреслити слово** з помилкою,
- в інших учнів – **підкреслити помилку**.

Саме виправлення пропонується зробити учням під час виконання роботи над помилками.

- Виправляти записи повністю бажано в зошитах учнів, які неспроможні зробити це самостійно.

Такий підхід до перевірки учнівських зошитів потребує повторного їх перегляду.

Особливості перевірки письмової роботи з математики

- Помічену в обчисленнях помилку вчителю рекомендується тільки підкреслити, а учню - правильно обчислити й виправити її.

- У зошитах учнів, які самостійно не можуть виправити неправильний результат обчислення, учитель може закреслити його і зверху написати правильно. Виправляти неправильний результат по написаному не рекомендується.

- Якщо учень помилився під час розв'язування складеної задачі в доборі дії чи в обчисленнях у ній, можна запропонувати, щоб він правильно розв'язав усю задачу і заново записав її розв'язання.

- Якщо задача розв'язана правильно, але неправильно сформульовано пояснення чи відповідь, варто підкреслити цей текст і запропонувати учневі правильно його сформулювати й записати заново.

Усі записи, зроблені вчителем в учнівському зошиті (виправлення помилок, підкреслення, зразки письма) виконуються чітко, каліграфічно й охайно.

Орієнтовні зразки суджень:

Позитивні судження

Чудова робота	Неймовірно
Чудова ідея	Фантастично
Прекрасно	Приголомшливо
Гарна робота	Ідеально виконано
Геніально	Краще не буває
Гарна думка	Неймовірно
Бездоганна робота	Оригінально
Відмінна робота	Так тримати
У тебе все вийшло	Відмінний результат

Якщо дитина робить краще

Щодня тобі вдається усе краще	В тебе є прогрес
Ти сьогодні багато працювала/працював	Це дійсно щось неймовірне
Ти сьогодні гарно працюєш	Тепер ти зрозуміла/зрозумів цей матеріал
Тепер ти все зрозуміла/зрозумів	Це завдання вдалося найкраще
Старайся, ти можеш	Ти вдосконалюєшся

Тепер тебе ніщо не зупинить	Вже виходить добре
Цілком слухно	Це здорово
Отак правильно	Цього разу ти це зробила\зробив
Набагато краще	Ти перевершила\перевершив себе
Ти рухаєшся у правильному напрямку	Ти докладаєш багато зусиль – у тебе все вийде

Якщо є помилки

Уважно перевір це завдання	Уважніше, будь ласка
Відшукай помилку	Перечитай, спробуй знайти помилку
Тут сховалась помилка	Спробуй самостійно знайти помилку
Треба ще раз повторити цю тему	Не все вдалося, наступного разу буде краще
Треба потренуватися ще	Треба попрацювати додатково над такими завданнями
Спробуй ще раз розв'язати це завдання пппппп	Є над чим працювати, я тобі допоможу
Не поспішай	Потренуйся виконувати таке завдання
Зможеш самостійно знайти помилку?	Хід розв'язку правильний, спробуй знайти помилку